

кризи: Збірник матеріалів Всеукраїнського науково-практичного семінару 23 квітня 2009р. – ВІСНИК ТНЕУ, 2009. – С. 61–64.

2) Дмитренко Г. Оцінювання ризиків у системі державного внутрішнього фінансового контролю / Г. Дмитренко // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. - 2010. - № 2. - С. 127.

Мазур Олег, Константюк Наталія

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ТЕОРЕТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Формування, акумуляція, використання, рух та спрямування фінансових ресурсів є невід’ємною і необхідною складовою успішної діяльності кожного господарюючого суб’єкта. В сучасних умовах вагомість цих процесів зростає, оскільки трансформаційна здатність фінансових ресурсів зумовлює їх універсальність та значущість у площині економічного середовища підприємств. Нестача фінансових ресурсів зумовлює виникнення та зростання заборгованостей перед партнерами, інвесторами, працівниками, фінансовими інституціями, що негативно впливає на імідж, функціонування та подальший розвиток підприємства.

Фінансові ресурси підприємств є одним із найважливіших для забезпечення їх діяльності видом ресурсів, але в той же час досить складним для дослідження. Здатність фінансових ресурсів трансформуватись у матеріальні, інтелектуальні, технічні, інноваційні та інші види ресурсів обумовлює їх вагомість у фінансово-господарській роботі підприємства.

Проблеми управління фінансовими ресурсами мають місце на кожному підприємстві, оскільки забезпеченість фінансовими ресурсами є визначальним фактором здійснення процесу виробництва.

Вивчення наукових літературних джерел з даної проблеми показало, що суттєві пропозиції методичного та практичного характеру з проблем управління фінансовими ресурсами промислових підприємств внесли такі відомі вчені дослідники як Білик М.Д., Бланк І.О., Буряк Л.Д., Василик О.Д., Даниленко А.І., Загородній А.Г., Сенчагов В.К., Огородник С.Я., Опарін В.М., Павлюк К.В., Поддєрьогін А.М., Романенко О.Р., Федосов В.М. та інші.

Для фінансового забезпечення операційної, фінансової та інвестиційної діяльності, виконання зобов'язань перед державою і діловими партнерами підприємства формують фінансові ресурси. Правильна організація процесу їх формування забезпечує можливість ефективного управління грошовими потоками підприємств, прийняття оптимальних фінансових рішень, підвищення прибутковості підприємницької діяльності. Необхідною умовою при цьому є аналіз фінансової інформації, що міститься у бухгалтерській і статистичній звітності.

Джерелами формування фінансових ресурсів підприємств виступають власні та залучені кошти. До власних належать: статутний капітал, амортизаційні відрахування, валовий дохід та прибуток. До залучених – отримані кредити, пайові та інші внески, кошти мобілізовані на фінансовому ринку.

Практична реалізація інтенсифікації відтворювальних процесів потребує не лише активної виробничої діяльності, а й раціональної мобілізації фінансових коштів. Фінанси підприємств займають особливе місце в економічних відносинах. Ефективність фінансування підприємства визначається стратегією управління фінансовими ресурсами.

Важливим напрямом економічної стратегії підприємства є процес формування, використання та відтворення його ресурсного потенціалу. Для підвищення ефективності управління економічними ресурсами підприємства необхідно: постійно й комплексно оцінювати фінансово-господарську діяльність; забезпечувати мотивацію економії ресурсів; здійснювати управління ресурсами з позицій інноваційного підходу; впроваджувати моделювання процесів управління економічними ресурсами підприємства для вибору їх оптимального розподілу.

В системі ефективного управління набуває актуальності механізм забезпечення оптимальної структури капіталу підприємства. Підвищення його ринкової вартості досягається формуванням достатнього обсягу капіталу для забезпечення заданих темпів економічного зростання, мінімізації фінансового ризику за умови досягнення очікуваного рівня прибутковості капіталу та мінімізації середньозваженої його вартості.

Одним з найбільш ефективних шляхів удосконалення формування та розміщення фінансових ресурсів підприємства є використання різноманітних видів комерційного кредиту.

Комерційний кредит можна охарактеризувати як кредит, наданий у товарній формі продавцями покупцям у виді відстрочки платежу за продані товари. Він надається під зобов'язання боржника (покупця) погасити у визначений термін як суму основного боргу, так і відсотки, що нараховуються.

Застосування комерційного кредиту вимагає наявності в продавця достатнього резервного капіталу на випадок уповільнення надходжень від боржників.

Виділяють наступні основні способи надання комерційного кредиту:

- лізинг
- факторинг
- вексельний спосіб кредитування дебіторської заборгованості
- відкритий рахунок
- знижка за умови оплати у визначений термін
- консигнація.

Інноваційний розвиток підприємства сприяє покращенню якості прибутку, структурованого за факторами техніко-технологічного й управлінського впливу. Оптимальне співвідношення ліквідності та прибутковості визначається з урахуванням сукупності факторів: вид діяльності, стадія розвитку підприємства, зовнішні умови впливу, стадія циклічного розвитку. При розробці програм діяльності для підвищення рентабельності необхідно оцінювати не тільки виробничі можливості, але й реальну спроможність ринку щодо поглинання товарних обсягів.

Отже, ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства досягається через впровадження систем заходів, спрямованих на використання ресурсів підприємства, формування оптимальної структури капіталу підприємства, збільшення обсягу і поліпшення структури прибутку, досягнення оптимального співвідношення прибутковості і ліквідності, забезпечення збільшення грошових потоків за одночасного скорочення витрат.

Список використаних джерел:

1. Державний комітет статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>
2. Державний департамент з питань банкрутства. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.sdb.gov.ua>.
3. Блонська В.І. Ефективне управління прибутком підприємства – основа його стратегічного потенціалу. / Блонська В.І., Венгжин О.Р. // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.17. – С. 160-165.